

REFERAT PRACY DYPLOMOWEJ

Temat pracy: „Wyobrażenie jest kluczem” – seria fotografii oraz opracowanie projektu publikacji.

Autorzy: Zuzanna Grzegorzek, Patrycja Tucznio

Promotor: dr hab. Tomasz Jędrzejko

Kategorie: narracja, fotografia, realizacja filmowa, publikacja

Słowa kluczowe: DID, psychologia, zagadka, symbolika, wyobrażenie, kreacja postaci, stany emocjonalne, reportaż, zwiastun

1. Cel i podstawowe założenia

Celem projektu jest przedstawienie niecodziennej rzeczywistości oraz przybliżenie problemu, jakim jest zaburzenie dysocjacyjne osobowości. Zakres pracy obejmuje zapoznanie się z psychologicznymi aspektami problemu, ukazanie narracji projektu poprzez motywy fotograficzne, realizację filmu i stworzenie publikacji, gdzie kluczowym punktem jest charakterystyka choroby oraz jej wpływ na chorego i całe otoczenie.

2. Realizacja projektu

2.1. Narracja projektu

Problematyka pracy dotyczyła choroby psychicznej, jaką jest dysocjacyjne zaburzenie osobowości. Głównym zamierzeniem było zdobycie wiedzy na temat dysocjacji, objaśnienie i przybliżenie psychologicznych zagadnień oraz zwrócenie uwagi na złożoność problemu.

Część praktyczna opierała się na stworzeniu autorskiej narracji, której przewodnim tematem było dysocjacyjne zaburzenie osobowości z jakim borykała się główna bohaterka. Zasadniczym aspektem narracji projektu była przyczyna powstania choroby oraz kreacja dwóch wewnętrznych części osobowości, a także wpływ destrukcyjnego środowiska rodzinnego na rozwój umysłowy dziecka.

Fikcyjna historia ukazana została w formie zagadki i posiada otwarte zakończenie w celu skłonienia widza do głębszych refleksji. Docelowym aspektem historii jest zacieranie się

granicy między wyobrażeniem a prawdą. Narracja stanowiła podstawę zarówno do realizacji fotograficznej jak i filmowej, wchodzących w skład całości projektu.

2.2. Projekt fotograficzny

Najważniejszym aspektem projektu fotograficznego było przedstawienie całej historii z zachowaniem chronologii wydarzeń. Podstawę materiału zdjęciowego stanowiło uwiecznienie wyreżyserowanej sytuacji, jak najlepiej ukazującej fabułę oraz oddającej poczucie realności zdarzenia.

Pierwszy etap pracy zakładał organizację oraz omówienie wszystkich zamierzeń fotograficznych z dbałością o kreację każdej osoby. Następnym krokiem było opracowanie odpowiednich rekwizytów tworzących bieg historii. Działania te obejmowały między innymi wykonanie wpisów z pamiętnika, czy narysowanie dwóch dziecięcych rysunków. Docelową koncepcją było również przygotowanie tablicy z dowodami, na której znalazły się autorskie zdjęcia, mapy i własne zapiski. Innym ważnym aspektem, na który należało zwrócić uwagę, było ustalenie kompozycji oraz charakteru danego zdjęcia mając na uwadze dobór odpowiednich środków wyrazu. Dopiero spełnienie wyżej wymienionych działań pozwoliło na świadome uzyskanie pożądanego rezultatu.

Kolejnym etapem pracy było stworzenie serii bezpośrednio związanych ze sobą fotografii, następnie poddanie ich postprodukcji pozwalającej na rozpoznanie poszczególnych postaci narracji. Projekt fotograficzny obejmował również stworzenie dodatkowego cyklu zdjęć portretowych ukazujących stany świadomości, potrzebnego do projektu publikacji.

2.3. Projekt filmowy

Kolejną częścią projektu opartą na fikcyjnej narracji była realizacja filmowa, stanowiąca wprowadzenie do historii, umyślnie prowadzonej w sposób przewrotny i mylący. Taki zabieg miał na celu nakreślić fabułę, lecz jednocześnie nie zdradzać sensu całości. Punktem wyjściowym w realizacji filmu było przede wszystkim zwrócenie uwagi na kluczowe elementy narracji takie jak: fabuła, kreacja postaci i przebieg akcji. Narracja została tutaj potraktowana jako scenariusz, który stanowił podstawę do dalszych działań filmowych.

Istotnym zamierzeniem w realizacji filmu było uzyskanie dynamicznego obrazu w efekcie końcowym. Etap ten uwzględniał również poszukiwanie ścieżki dźwiękowej, której celem było oddanie ponurego i tajemniczego klimatu. Ustalenie wszelkich aspektów technicznych i wizualnych z dbałością o kompozycję obrazu, umożliwiło rozpoczęcie nagrań. Mając na uwadze plany filmowe, w projekcie świadomie zastosowano liczne zbliżenia oraz

subiektywną perspektywę, która miała wywołać wrażenie nieustannego poczucia bycia obserwowanym i kontrolowanym.

Dalszym krokiem była postprodukcja wybranych wcześniej ujęć poprzez płynne cięcia montażowe. Posłużono się także dodatkowymi przejściami i efektami takimi jak przenikanie, barwne glitche oraz błyski. Następnym etapem był dobór chłodnej kolorystyki obrazu oraz praca nad poprawą zakresu tonalnego i kontrastu. Wszystkie te działania przysłużyły się do budowania nastroju oraz sprawiły, że w efekcie końcowym odbierany obraz skłaniał do dalszych refleksji, nabierając tym samym charakteru odkrywanej tajemnicy.

Zarówno w części narracyjnej, fotograficznej jak i filmowej dużą rolę odgrywa symbolika, której celem było nakierowanie myśli odbiorcy na dwojakość znaczenia poszczególnych przedmiotów, miejsc czy też zjawisk. Symbolika jest ściśle związana z zagadkowym charakterem narracji oraz z różnymi sposobami jej zobrazowania.

2.4. Projekt publikacji

Ostatnim etapem części praktycznej było stworzenie publikacji z zakresu psychologii, będącej zbiorem wszystkich najważniejszych informacji związanych z dysocjacyjnym zaburzeniem osobowości. Wstępny zakres pracy obejmował przygotowanie i odpowiedni podział treści pochodzących z pierwszego rozdziału pracy dyplomowej licencjackiej. Opracowanie treści zostało oparte na 4 głównych rozdziałach: charakterystyka choroby, objawy dysocjacji, trudności dysocjacyjne oraz leczenie dysocjacji.

Pierwszym krokiem w procesie projektowania było przygotowanie layoutu wraz z dopasowaniem rozmiaru marginesów, utworzeniem siatki typograficznej, zastosowaniem żywej paginy i paginacji oraz wprowadzeniem elementów graficznych.

Ważnym aspektem był dobór kolorystyki, która znalazła swoje zastosowanie w warstwie typograficznej jak i graficzno-fotograficznej. Poszczególne barwy użyte w publikacji pełnią funkcję reprezentatywną określając tym samym dany rozdział.

Kolejnym etapem było dążenie do zbudowania zrozumiałego i wyrazistego dla odbiorcy komunikatu poprzez wybór odpowiedniego fontu, a następnie określenie rozmiaru, kolorystyki oraz sposobu jego kontrastowania. Następstwem tego było ustalenie ostatecznych parametrów składu tekstu takich jak: interlinia, światło międzyliterowe, kerning.

Końcowe poprawki dotyczyły czyszczenia tekstu obejmującego eliminację podwójnych enterów, spacji, wiszących spójników oraz wymianę dywizów na półpauzy. Ostatecznym

krokiem było wstawienie przypisów końcowych, odnoszących się do użytych w tekście cytatów oraz utworzenie bibliografii.

Działania z zakresu typografii pozwoliły również na stworzenie strony tytułowej oraz okładki publikacji, składającej się z anglojęzycznego wyeksponowanego tytułu głównego oraz nazw zawartych w niej rozdziałów.

Całość publikacji została uzupełniona o zdjęcia, którym przypisano konkretny kolor o trzydziestoprocentowym natężeniu, który jest charakterystyczny dla danego rozdziału.

3. Efekt końcowy

3.1. Projekt fotograficzny

Ostatecznie realizacja fotograficzna stała się złożonym procesem, przejawiającym w sobie elementy fotografii konceptualnej jak i fotoreportażu. W efekcie końcowym powstało 95 czarno-białych fotografii poddanych postprodukcji. Następnie wszystkie prace zostały podzielone na dwa cykle. Pierwszy z nich obejmuje 63 zdjęcia ukazujące całość historii w sposób chronologiczny. Chronologię i sens całości podtrzymują 23 autorskie zdjęcia znajdujące się w teczce z dowodami sprawy. W cyklu drugim pojawia się 9 fotografii, odzwierciedlających w sposób artystyczny stany świadomości osoby dysocjacyjnej. Zostały one umieszczone w projekcie publikacji.

3.2. Projekt filmowy

Na efekt finalny składa się również zapowiedź filmowa o tematyce kryminalno-psychologicznej, która została oparta na autorskiej historii pod tytułem „Wyobrażenie jest kluczem”. W nawiązaniu do części opisowej projektu ważnym elementem było zachowanie formy zagadki, poprzez stosowanie niedopowiedzeń, mających za zadanie nieustannie trzymać widza w napięciu. W zwiastunie klimat i napięcie budowane były przy pomocy chłodnej kolorystyki obrazu oraz odpowiednio dobranej muzyki. Dodatkowe efekty wizualne i przejścia pomiędzy danymi ujęciami miały na celu podkreślać dynamizm, nadając jednocześnie prawidłowy pęd i rytm.

W przeciwieństwie do projektu fotograficznego prowadzenie historii w przypadku zapowiedzi filmowej zostało przedstawione w sposób niechronologiczny.

3.3. Projekt publikacji

W ramach pracy dyplomowej przygotowano 50-stronnicową publikację na temat dysocjacyjnych zaburzeń osobowości, o formacie 20×24 centymetry z twardą okładką i z papierem satynowym o gramaturze 160 gram. Treść publikacji została uzupełniona o 9 czarno-białych fotografii, które zyskały subtelne zabarwienie, zapewniające zachowanie harmonii i jednolitości wobec barwnej części publikacji.

Rys. 1. Zdjęcia z cyklu pierwszego – fotomanipulacja

Rys. 2. Wybrane zdjęcia z cyklu pierwszego z subtelnym nałożeniem tekstury

Rys. 3. Wybrane zdjęcia z cyklu pierwszego z efektem rozmycia na krawędziach

Rys. 4. Wybrane zdjęcia z cyklu pierwszego z domieszką kolorów

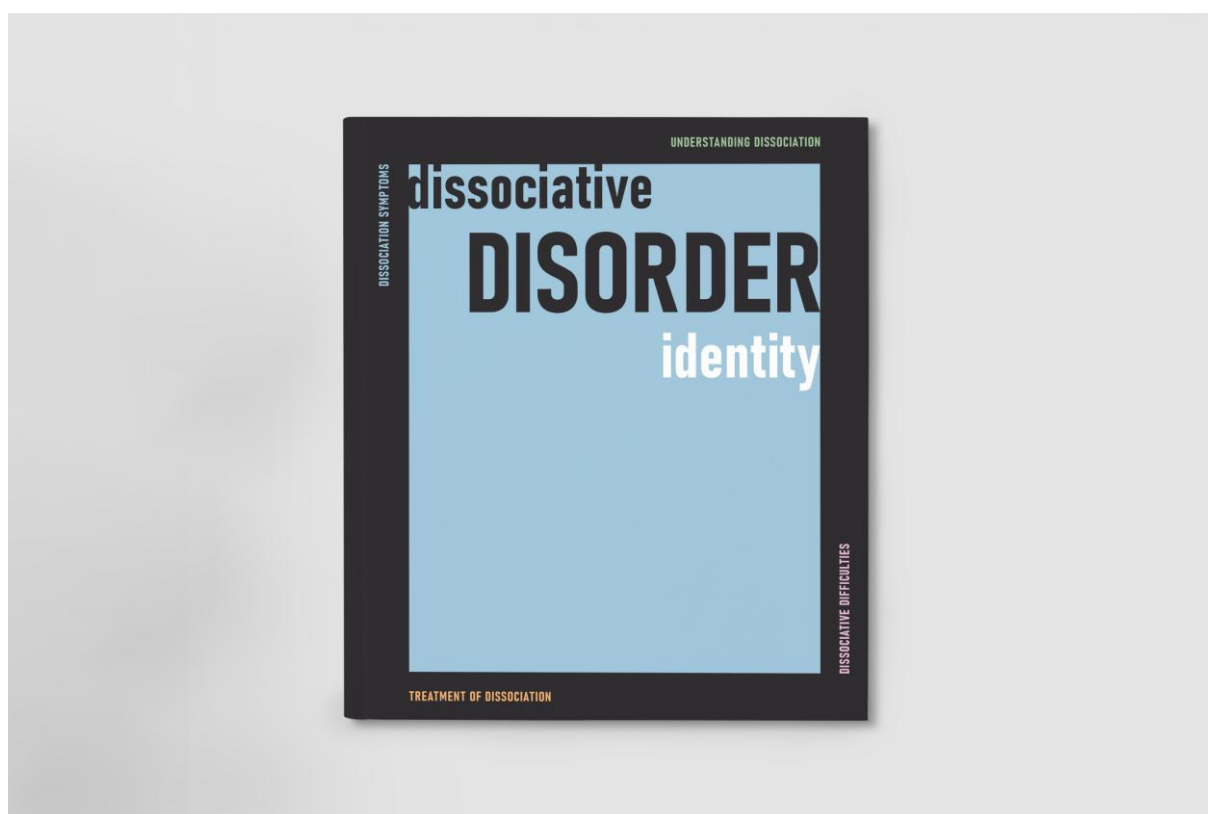
Rys. 5. Wybrane zdjęcia z cyklu pierwszego z efektem poruszenia

Rys. 6. Wybrane zdjęcia z cyklu drugiego użyte w publikacji

Rys. 7. Okładka publikacji

Rys. 8. Rozkładówka publikacji z rozdziału pierwszego

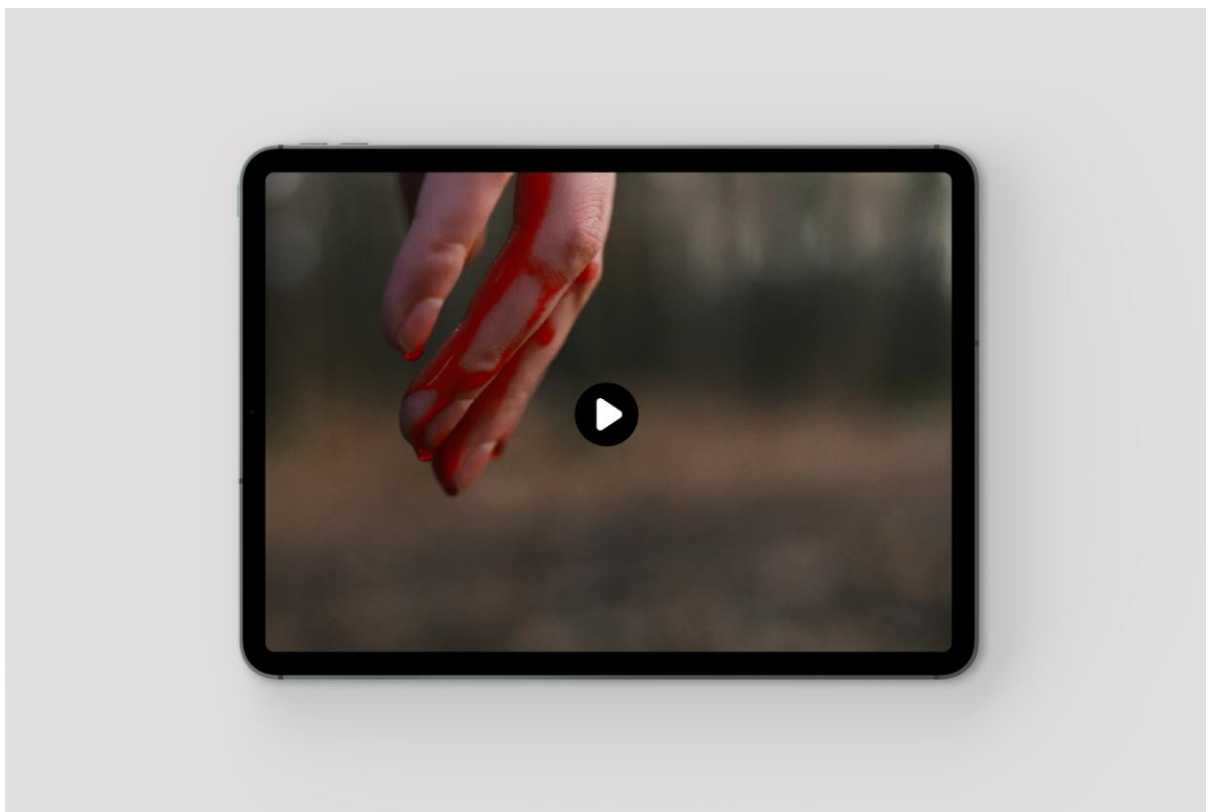
Rys. 9. Rozkładówka publikacji z rozdziału drugiego

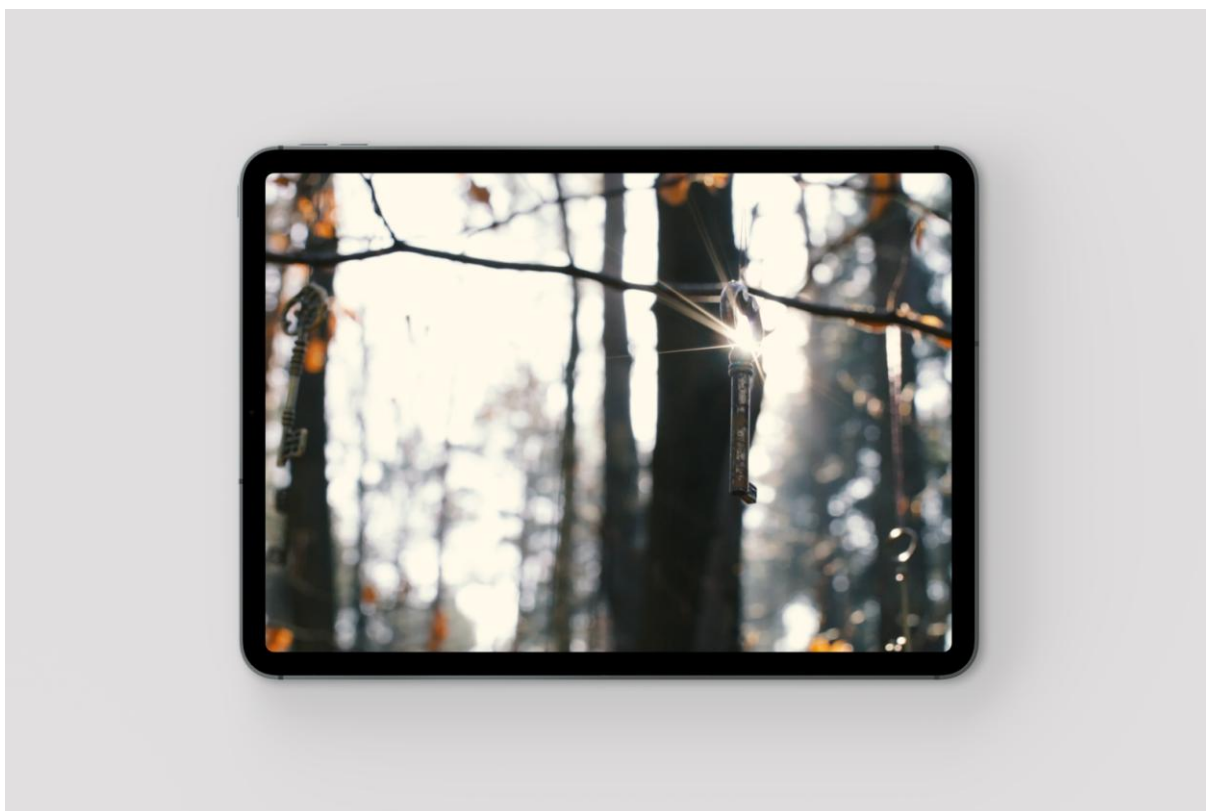
Rys. 10. Rozkładówka publikacji z rozdziału czwartego

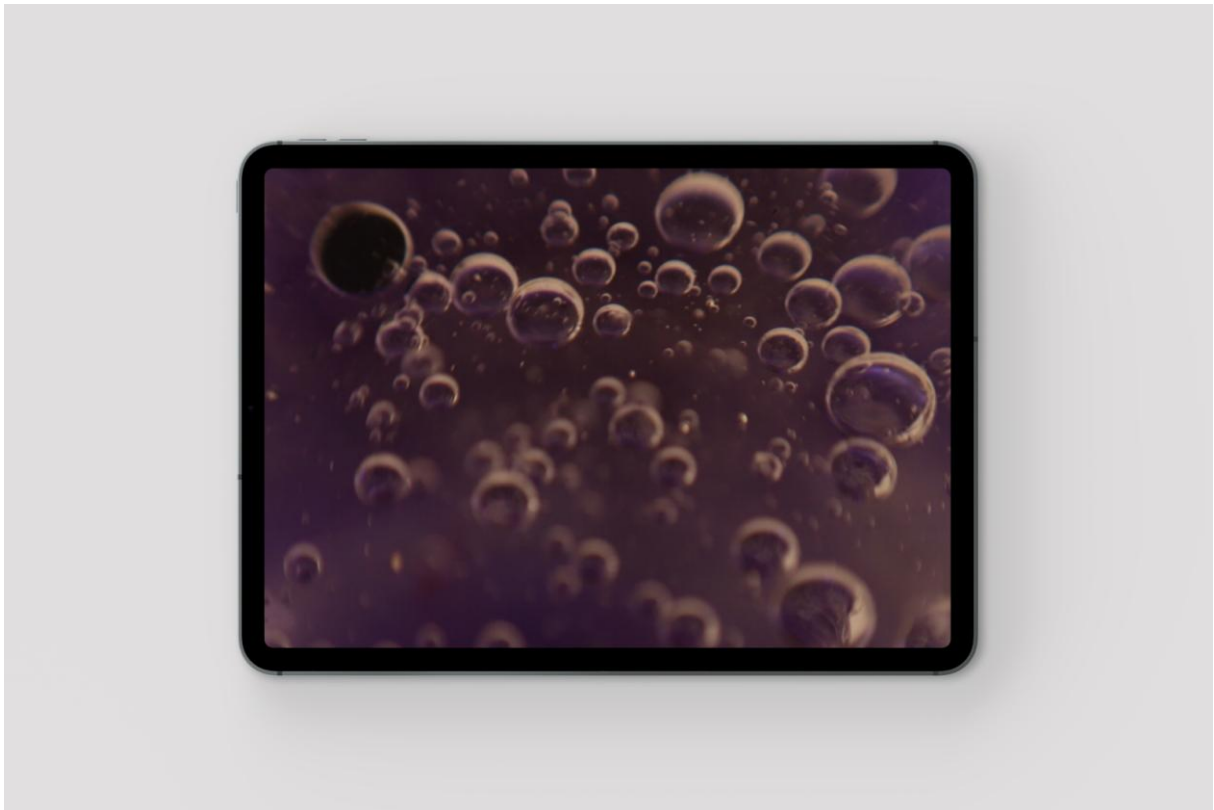
Rys. 11. Wybrany kadr z filmu (I)

Rys. 12. Wybrany kadr z filmu (II)

Rys. 13. Wybrany kadr z filmu (III)

Rys. 14. Wybrany kadr z filmu (IV)

